

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-ispravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13 i 48/13-ispravka), posle člana 15a dodaje se član 15b, koji glasi:

„Član 15b

Za fizička lica - rezidente Republike koji su upućeni u inostranstvo radi obavljanja poslova za pravna lica - rezidente Republike, osnovicu poreza na zarade čini isplaćeni novčani iznos zarade za izvršeni rad.”

Član 2.

Posle člana 33. dodaje se član 33a, koji glasi:

„Član 33a

Preduzetnik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti može da se opredeli za isplatu lične zarade.

Ličnom zaradom iz stava 1. ovog člana, u smislu ovog zakona, smatra se novčani iznos koji preduzetnik isplati i evidentira u poslovnim knjigama kao svoje mesečno lično primanje uvećan za pripadajuće obaveze iz zarade.

Preduzetnik iz stava 1. ovog člana koji se opredeli za isplatu lične zarade, dužan je da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade.

Obaveštenje iz stava 3. ovog člana dostavlja se najkasnije do 15. decembra tekuće godine za period od 1. januara naredne godine.

Preduzetnik koji se opredeli za isplatu lične zarade, ovakvo opredeljenje ne može da menja tokom poreskog perioda.

Ako se preduzetnik opredeli da prestane sa isplatom lične zarade, dužan je da o tome u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu do 15. decembra tekuće godine.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, preduzetnik od 1. januara godine koja sledi godini u kojoj je dostavio obaveštenje nadležnom poreskom organu nije dužan da vrši isplatu lične zarade.”

Član 3.

U članu 37a stav 1. tačka 2) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 2) dodaje se tačka 3), koja glasi:

„3) obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno socijalno osiguranje po osnovu samostalne delatnosti ako se preduzetnik nije opredelio za isplatu lične zarade.”

Stav 2. briše se.

Član 4.

U članu 83. stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4. do 6. postaju st. 3. do 5.

U dosadašnjem stavu 6, koji je postao stav 5, posle reči: „dobitak” dodaju se zapeta i reči: „osim kod klasičnih igara na sreću”.

Član 5.

U članu 85. stav 1. tačka 9) reči: „prikupljanja i prodaje šumskih plodova i lekovitog bilja,” brišu se.

Tačka 16) menja se i glasi:

„16) svi drugi prihodi koji nisu oporezovani po drugom osnovu ili nisu izuzeti od oporezivanja ili oslobođeni plaćanja poreza po ovom zakonu, osim prihoda od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno plodova i lekovitog bilja koje ostvare fizička lica:

(1) nosioci poljoprivrednog gazdinstva;

(2) koja doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćaju po rešenju u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje;

(3) korisnici poljoprivredne penzije.”

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Izuzetno od stava 3. ovog člana, oporezivi prihod iz stava 1. tačka 16) ovog člana, koji fizičko lice ostvari od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno plodova i lekovitog bilja, čini bruto prihod umanjen za normirane troškove u visini od 90%.”

Dosadašnji st. 5. do 8. postaju st. 6. do 9.

U dosadašnjem stavu 8, koji je postao stav 9, reči: „kao i fizičko lice po osnovu prikupljanja i prodaje sekundarnih sirovina, šumskih plodova i lekovitog bilja,” brišu se.

Član 6.

U članu 94. stav 1. posle reči: „poreza,” dodaju se reči: „odnosno opredeljenje da će isplaćivati ličnu zaradu,”.

Član 7.

U članu 99. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

„2) prihode od autorskih prava, prava srodnih autorskom pravu i prava industrijske svojine, ako je isplatilac prihoda pravno lice ili preduzetnik;”.

Član 8.

U članu 100a stav 2. menja se i glasi:

„Ako isplatilac prihoda nema obavezu da obračuna i plati porez po odbitku, obavezu utvrđivanja i plaćanja poreza samooporezivanjem ima obveznik koji ostvaruje zarade i druge prihode u ili iz druge države, kod diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane države, odnosno međunarodne organizacije ili kod predstavnika i službenika takvog predstavništva, odnosno organizacije, kao i u drugom slučaju kada isplatilac prihoda nema obavezu da obračuna i plati porez po odbitku.”

Član 9.

U članu 101. posle reči: „dan isplate prihoda" dodaju se zapeta i reči: „osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano".

Član 10.

U članu 103. stav 1. menja se i glasi:

„Za prihode od kapitala po osnovu kamate, banka je dužna da obračuna i plati porez po odbitku u momentu isplate kamate, uključujući i pripisivanje kamate, odnosno da plati obračunati porez najkasnije prvog narednog dana kada radi platni promet ako u momentu isplate kamate, uključujući i pripisivanje kamate, platni promet nije radio."

Član 11.

U članu 104. reč: „nerezidentno" briše se.

Član 12.

U članu 114. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Izuzetno od stava 1. ovog člana, preduzetnik koji vodi poslovne knjige mesečnu akontaciju poreza plaća u roku od 15 dana po isteku svakog meseca."

Član 13.

Preduzetnik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti, a koji se opredeli da u 2014. godini isplaćuje ličnu zaradu, dužan je da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade zaključno sa 31. januarom 2014. godine.

Član 14.

Odredbe člana 3. stav 1. i čl. 5, 6, 8, 9. i 10. ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

Član 15.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, pored ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se Zakonom postižu*

Predložena zakonska rešenja imaju za cilj preciziranje osnovice poreza na dohodak građana po osnovu zarade za fizička lica - rezidente Republike Srbije koja su od pravnog lica - rezidenta Republike Srbije upućena na rad u inostranstvo, kao i uređenje poreskog tretmana prihoda od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno plodova i lekovitog bilja, koje ostvare određene kategorije fizičkih lica.

Pored toga, razlog za donošenje ovog zakona je preciziranje načina opredeljenja preduzetnika za utvrđivanje poreske obaveze po sistemu isplate lične zarade (vreme dostavljanja obaveštenja nadležnom poreskom organu), kao i propisivanje mogućnosti da se u slučaju isplate prihoda od kapitala po osnovu kamate u momentu kada platni promet nije radio, porez po odbitku može platiti prvog narednog dana kada radi platni promet.

Ostale predložene izmene odnose se na pravnotehnička i terminološka preciziranja u zakonu.

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja Zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13 i 63/13-ispravka), uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje prihoda građana i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

- *Zašto je donošenje Zakona najbolji način za rešavanje problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije zakonom daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje javnosti dostupnost u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predlaže se da osnovicu poreza na zaradu za fizička lica - rezidente Republike Srbije upućene na rad u inostranstvo radi obavljanja poslova za pravna lica - rezidente Republike čini isplaćeni novčani iznos zarade za izvršeni rad.

Uz član 2.

Novododatim članom vrši se preciziranje obaveze za preduzetnika koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti, u slučaju kada se opredeli za isplatu lične zarade. Tada je dužan da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade. Obaveštenje dostavlja najkasnije do 15. decembra tekuće godine za period od 1. januara naredne godine, s tim da taj preduzetnik opredeljenje ne može da menja tokom poreskog perioda i dužan je da ga koristi do isteka poreskog perioda, odnosno kalendarske godine.

Uz član 3.

Predlaže se dopuna člana 37a Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 135/04, 62/06, 65/06-isppravka, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-US, 93/12, 114/12-US, 47/13 i 48/13-isppravka - u daljem tekstu: Zakon) u delu koji se odnosi na priznavanje rashoda u poreskom bilansu, u smislu da se za preduzetnike koji vode poslovne knjige u rashode u poreskom bilansu, pored iznosa isplaćene lične zarade i troškova službenog putovanja do iznosa iz člana 18. stav 1. tač. 2) do 4) Zakona, priznaju i obračunati i plaćeni doprinosi za lično obavezno socijalno osiguranje po osnovu samostalne delatnosti ako se preduzetnik nije opredelio za isplatu lične zarade, već mesečne akontacije poreza plaća na oporezivu dobit.

Uz član 4.

Predlaže se preciziranje odredbe člana 83. Zakona, koja se odnosi na oporezivanje prihoda od igara na sreću. Naime, predloženo je brisanje odredbe stava 3. tog člana Zakona, s obzirom da odredba nije primenljiva na igre na sreću sa više kombinacija, dok se odredba stava 6. menja u smislu da se umanjenje za iznos uplate na osnovu koje je pojedinačno ostvaren odbitak, ne odnosi na dobitak kod klasičnih igara na sreću.

Uz član 5.

Predloženom izmenom člana 85. Zakona precizno se uređuje da se porez na druge prihode ne plaća na prihode od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno plodova i lekovitog bilja koje ostvare taksativno navedene kategorije fizičkih lica.

Novododati stav 5. ovog člana Zakona odnosi se na visinu normiranih troškova koji se priznaju kod utvrđivanja oporezivog prihoda kao poreske osnovice po osnovu prihoda koji od prodaje poljoprivrednih i šumskih proizvoda, odnosno plodova i lekovitog bilja ostvare ona fizička lica koja ne spadaju u kategoriju lica iz podtač. (1) do (3) tačka 16) stav 1. tog člana Zakona, a koja nemaju obavezu po osnovu poreza na dohodak građana na predmetni prihod (nosioci poljoprivrednog gazdinstva; lica koja doprinose za obavezno socijalno osiguranje plaćaju po rešenju u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje; korisnici poljoprivredne penzije).

Predlaže se da pravo na umanjenje obračunatog poreza za 40% imaju samo fizička lica koja ostvare prihod od rada kao članovi omladinske ili studentske zadruge, ukoliko su mlađa od 26 godina života i ako se nalaze na školovanju u institucijama za srednje, više i visoko obrazovanje.

Uz član 6.

Vrši se preciziranje u odredbi člana 94. stav 1. Zakona, u smislu da je preduzetnik koji u toku godine započne obavljanje samostalne delatnosti, dužan da

podnese poresku prijavu u kojoj će, pored ostalog, uneti podatak u vezi sa opredeljenjem da će isplaćivati ličnu zaradu u narednom poreskom periodu.

Uz član 7.

Predložena je izmena člana 99. stav 1. tačka 2) Zakona u cilju pravnotehničkog preciziranja teksta.

Uz član 8.

Predloženom izmenom člana 100a stav 2. Zakona vrši se preciziranje odredbe u smislu pojašnjenja slučajeva u kojima se primenjuje princip samooporezivanja prihoda fizičkih lica.

Uz član 9.

Vrši se preciziranje odredbe člana 101. Zakona, koja se odnosi na pravni institut poreza po odbitku.

Uz član 10.

Predloženom izmenom člana 103. stav 1. Zakona precizira se način utvrđivanja i plaćanja poreza po odbitku za prihode od kapitala po osnovu kamate koju fizičkom licu isplaćuje banka, odnosno čije pripisivanje vrši, tako što se precizira da porez po odbitku plaća najkasnije prvog narednog dana kada radi platni promet ukoliko u momentu isplate kamate, uključujući i pripisivanje kamate, platni promet nije radio.

Uz član 11.

Predloženom izmenom člana 104. Zakona vrši se usaglašavanje sa zakonom kojim se uređuje oporezivanje dobiti pravnih lica u smislu da se porez po odbitku obračunava i naplaćuje i u slučaju kada preduzetnik isplaćuje prihod domaćem pravnom licu po osnovu otkupa sekundarnih sirovina.

Uz član 12.

Predloženom izmenom člana 114. Zakona vrši se preciziranje roka za plaćanje mesečne akontacije poreza na prihod od samostalne delatnosti.

Uz član 13.

Predlaže se da je preduzetnik koji porez plaća na stvarni prihod od samostalne delatnosti, a koji se opredeli da u 2014. godini isplaćuje ličnu zaradu, dužan da u pisanom obliku dostavi obaveštenje nadležnom poreskom organu o svom opredeljenju da vrši isplatu lične zarade zaključno sa 31. januarom 2014. godine.

Uz član 14.

Predlaže se da se odredbe člana 3. stav 1. i čl. 5, 6, 8, 9. i 10. ovog zakona primenjuju počev od 1. januara 2014. godine.

Uz član 15.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje zakona po hitnom postupku, predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst). Donošenje ovog zakona po hitnom postupku neophodno je radi nesmetanog rada organa i organizacija čije se funkcionisanje finansira iz budžeta Republike Srbije.

VI. STUPANJE NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Ustavni osnov za stupanje na snagu Zakona pre osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, sadržan je u članu 196. stav 4. Ustava Republike Srbije.

Potrebno je da Zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” jer postoje naročito opravdani razlozi fiskalne prirode koji se ogledaju u ostvarivanju ciljeva fiskalne konsolidacije Republike Srbije.